

A Talaj Misszió bemutatása

*„100 ÉLŐ LABORATÓRIUM ÉS „VILÁGÍTÓTORONY” 2030-RA,
AMELYEK BIZTOSÍTJÁK AZ ÁTMENETET AZ EGÉSZSÉGES
TALAJOK FELÉ”*

A „Talaj Misszió” küldetése

- Egyike az EU Horizon Europe öt missziójának;
- A küldetése, hogy irányítsa az átmenetet az egészséges talajok felé 2030-ig;
- Az EU *Green Deal* küldetése: átmenet biztosítása az éghajlatváltozás és a környezetszennyezés okozta veszélyek leküzdésére.

The benefits of the European Green Deal

1. Az elsivatagosodás csökkentése

2. A talaj szerves széntartalmának megőrzése és növelése

3. A talajlezárás megállítása és a városi talajok újrahasználatának növelése

4. A talajszennyezés csökkentése és a helyreállítás növelése

5. A talajerózió megelőzése

6. A talajszerkezet javítása a talaj biológiai sokféleségének növelése érdekében

7. Az EU globális talajlábnyomának csökkentése

8. A társadalom talajjal kapcsolatos ismereteinek bővítése

Szilárd és koherens monitoring keretrendszer létrehozása az EU összes talajára vonatkozóan, hogy a tagállamok intézkedéseket hozhassanak a leromlott talajok regenerálására

A talaj egészség felmérése és nyomonkövetése

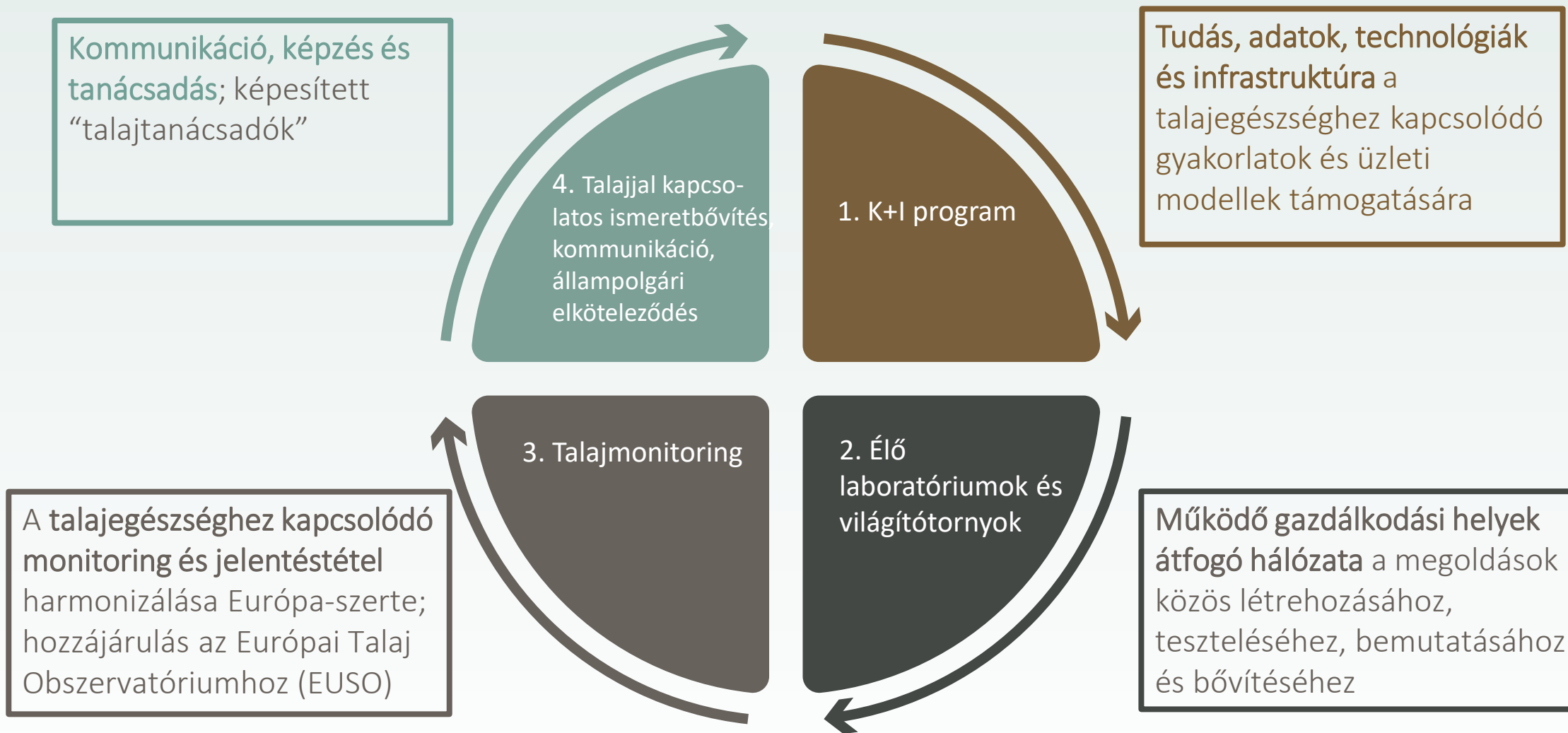
A fenntartható talajgazdálkodás normává tétele az EU-ban. A tagállamoknak meg kell határozniuk, hogy a talajkezelőknek mely gyakorlatokat kell alkalmazniuk, és melyeket kell betiltani, mert ezek talajromlást okoznak.

Talaj Monitoring Irányelv

Szennyezett területek

Fenntartható talajgazdálkodás

A tagállamok felkérése, hogy azonosítsák a potenciálisan szennyezett területeket, vizsgálják meg ezeket a területeket, és **kezeljék az emberi egészséget és a környezetet érintő elfogadhatatlan kockázatokat**, hozzájárulva ezzel a szennyezésmentes környezet 2050-re történő megteremtéséhez.

Talajegészség élő laboratóriumok és világítótornyok

Talajegészség Élő laboratóriumok (Living Labs -LLs)*

Együttműködési kezdeményezések a tudás és innovációk közös létrehozására

“Felhasználóközpontú, helyalapú és transzdiszciplináris kutatási és innovációs ökoszisztémák, amelyekben földgazdálkodók, tudósok és más releváns partnerek vesznek részt a rendszerszintű kutatásban és a megoldások közös tervezésében, tesztelésében, nyomon követésében és értékelésében, valós környezetben, hatékonyságuk javítása érdekében a talaj egészségének javítása és az elfogadás felgyorsítása érdekében.”

- **Felhasználóközpontú**, helyfüggő és transzdiszciplináris
- **Több érdekelt fél**: Az összes érintett partner bevonása a megoldások közös tervezésébe, tesztelésébe, nyomon követésébe és értékelésébe,
- **Valós** helyzetek használata az elfogadás felgyorsítására.
- Több helyszínt (pl. farmok, erdőkitermelés, városi parkok) tartalmaznak **regionális** vagy **szubregionális** szinten.

Talajegészség Világítótornyok

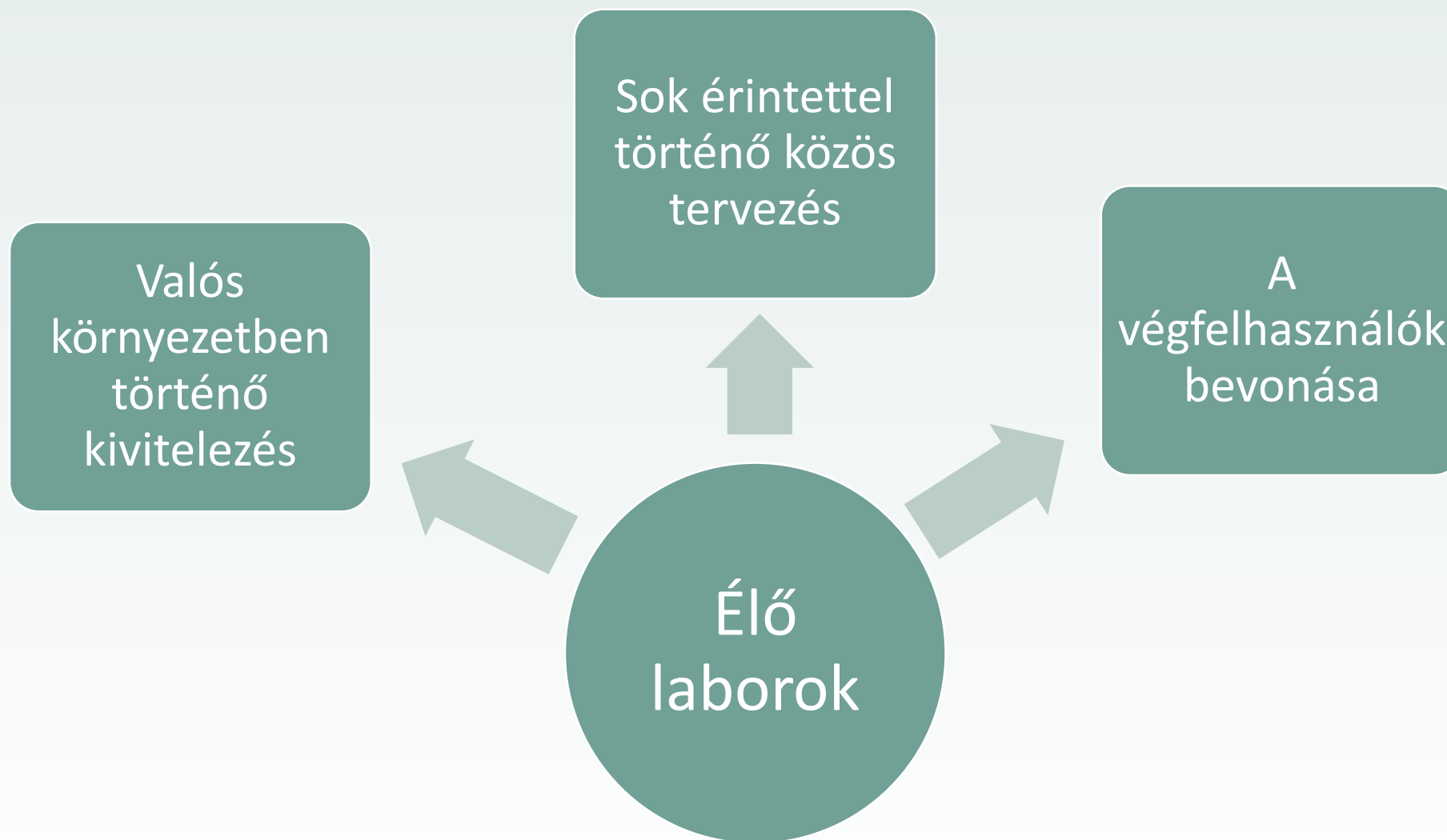
Példaértékű teljesítményt nyújtó egyes helyek

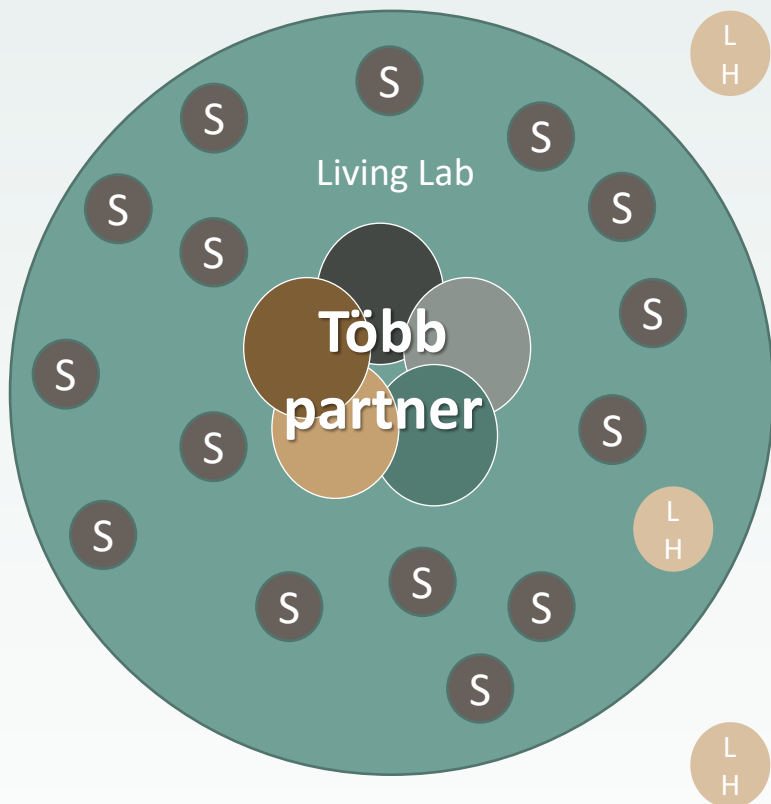
“Helyek olyan megoldások bemutatására, tréningekre és kommunikációra, amelyek példaértékűek a talajegészség javításában”

- Bevált **gyakorlatokat** és azok elterjedését szolgáló megoldásokat mutatnak be.
- Bemutatók, képzés, hálózatépítés és kommunikáció helyszínei a jövőbeli felhasználók, politikai döntéshozók vagy a szélesebb társadalom felé.

* Ez az LL-meghatározás a talaj-egészség LL-hoz lett testreszabva, és az „Talaj Misszió Végrehajtási Tervében” található.

Aggregálja az ENOLL definíció elemeit és a G20 mezőgazdasági vezető tudósokból álló munkacsoportjának agroökológiai élő laborokra vonatkozó meghatározását.

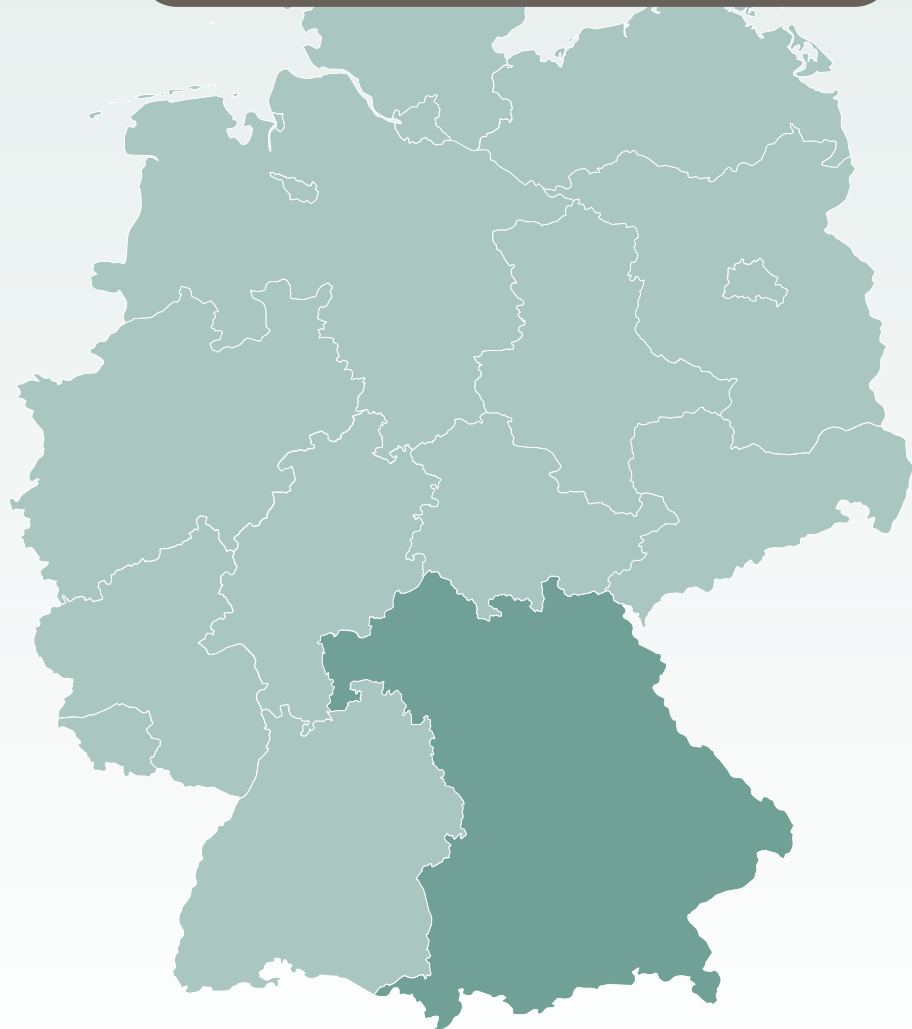
	Lépték	Tevékenységek	Teljesítmény a talaj egészségének javításában
Living Lab	Regionális/ szubregionális táj	Koordinálja a kísérleteket és a partnereket	Folyamatban táj léptékben
Living Lab kísérleti helyszín	Helyi (egy farm/erdő, egy városi terület stb.)	Tudás és innovációk közös létrehozása	Folyamatban az helyszínen
Világítótorony	Helyi (egy farm/erdő, egy városi telek)	Kísérletek és/vagy demonstrálás	Kimutatott nagy teljesítmény

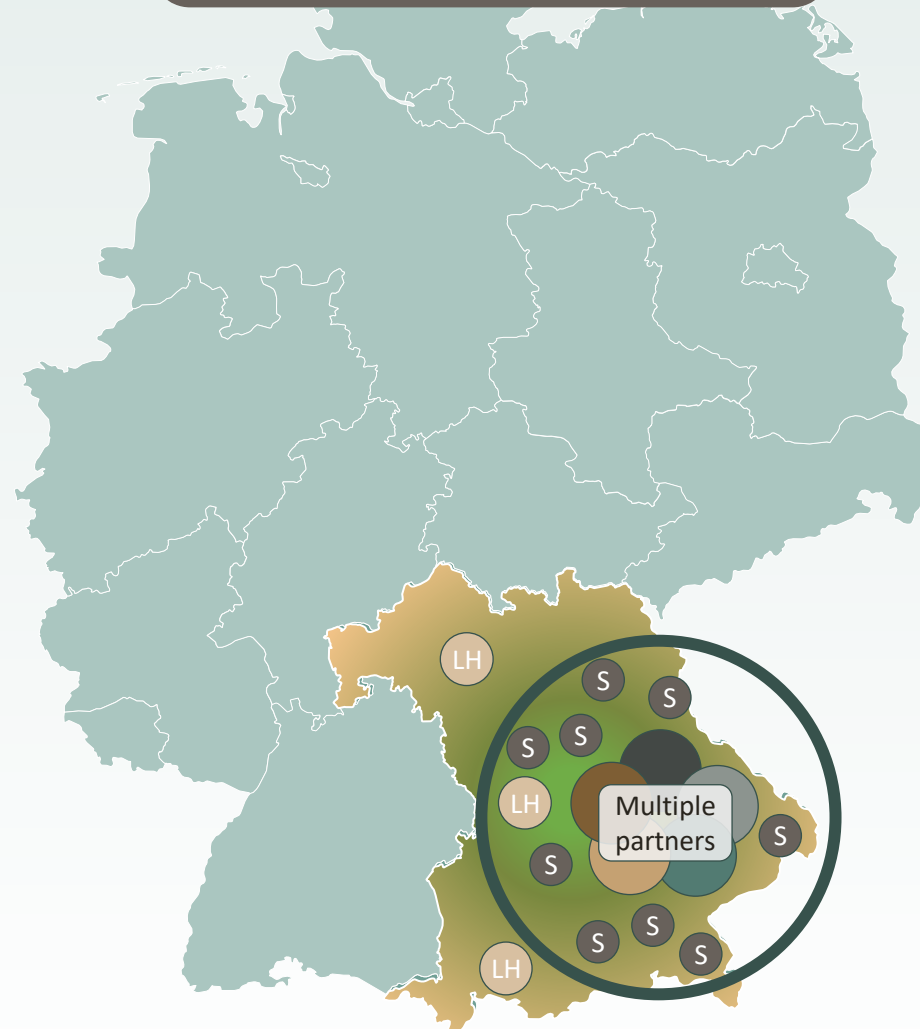
Talaj missziós célkitűzések

1. Az elsivatagosodás csökkentése
2. A talaj szerves széntartalom megőrzése és növelése
3. A talajlezárás csökkentése és a városi talajok újrahasznosítása
4. A talajszennyezés csökkentése és a helyreállítás növelése
5. Az erózió csökkentése
6. A talajszerkezet javítása és a talaj biodiverzitás növelése
7. Az EU globális talajlábnyomának csökkentése
8. A talajról szóló ismeretek bővítése

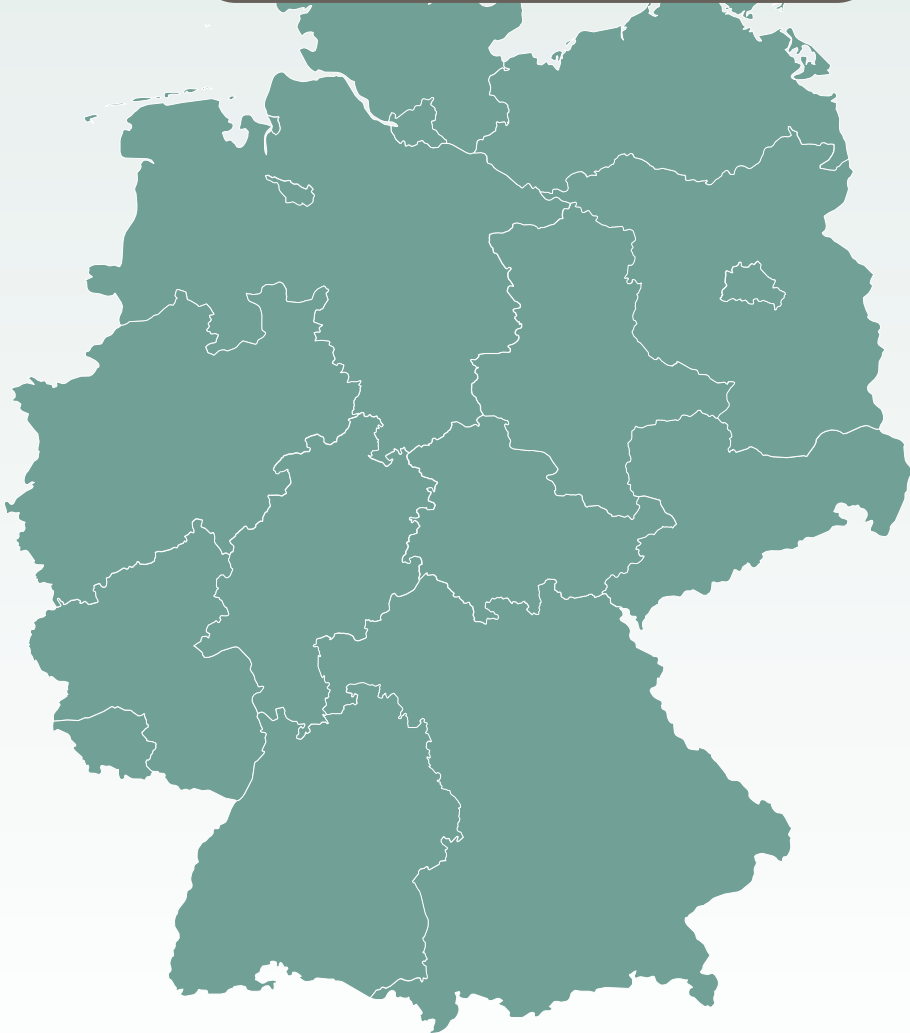
Regionális/szubregionális határok

Közös talajegészség kihívások

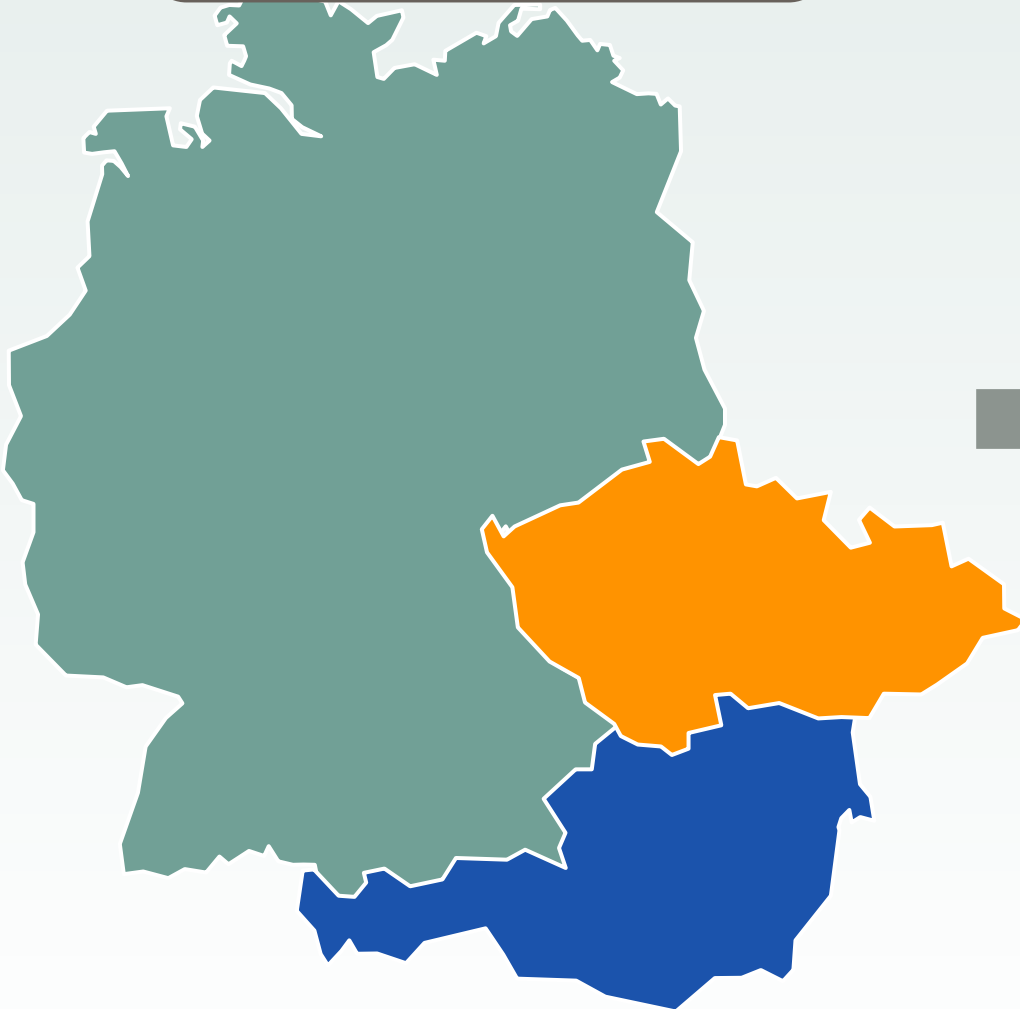
Régió határok

Közös talajegészség kihívások

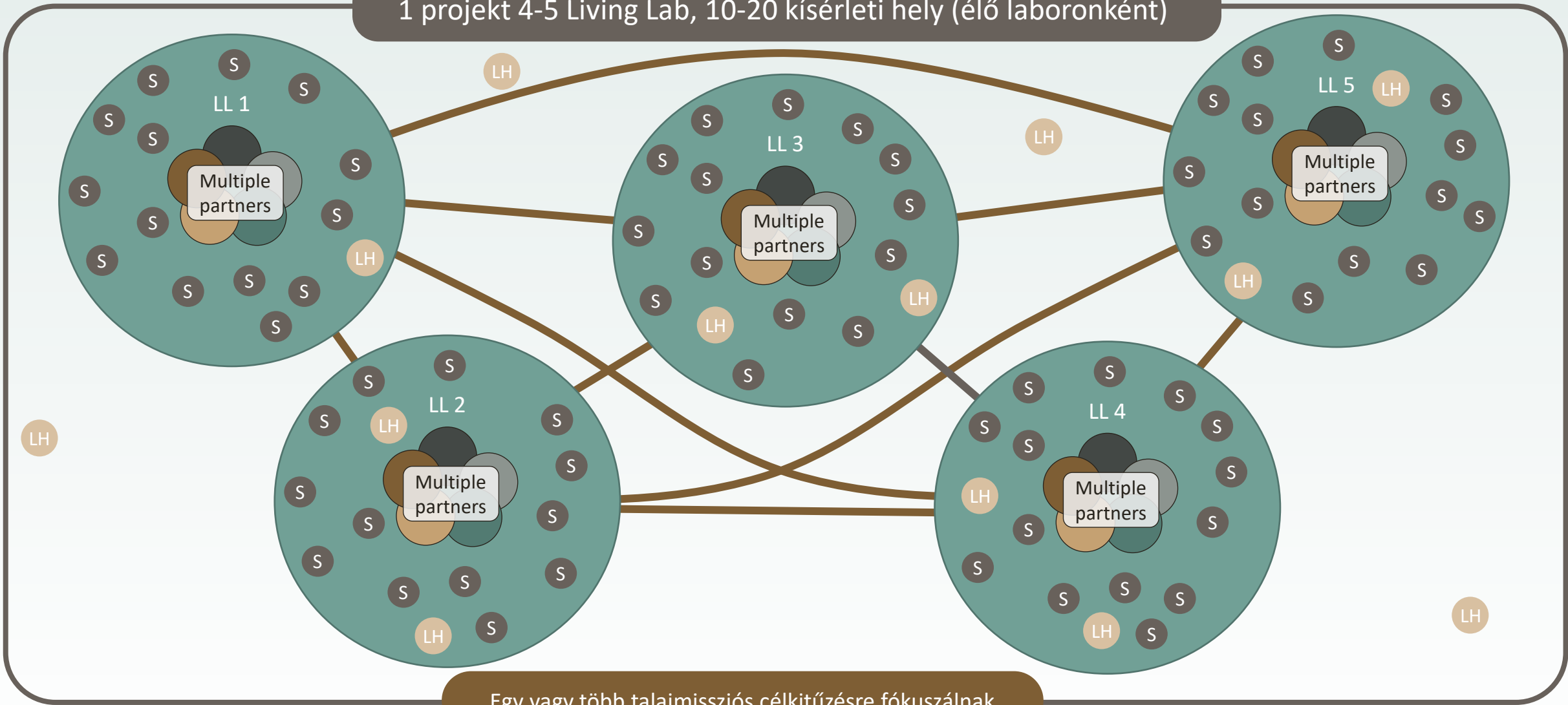
Országhatárok

Közös talajegészség kihívások

1 projekt 4-5 Living Lab, 10-20 kísérleti hely (élő laboronként)

Egy vagy több talajmissziós célkitűzésre fókuszálnak

Living Lab (LL)	Objectives	Land-use types	Application
LL1	Objective A	Land-use A	Local context 1
LL2	Objective A	Land-use B	Local context 2
LL3	Objective A	Land-use C	Local context 2
LL4	Objective A	Land-use A Land-use B	Local context 3
LL5	Objective A	Land-use B Land-use C	Local context 4

A Living Labok **ugyanarra célkitűzésre** fókuszálnak de **különböző földhasználati típusokra**

A Living Lab **ugyanarra a célkitűzésre és földhasználati típusra** koncentrál, de más helyi kontextusban

Living Lab (LL)	Objectives	Land-use types	Application
LL1	Objective A	Land-use A	Local context 1
LL2	Objective A	Land-use A	Local context 2
LL3	Objective A	Land-use A	Local context 3
LL4	Objective A	Land-use A	Local context 4
LL5	Objective A	Land-use A	Local context 5

A Living Labok **különböző célkitűzésekre** fókuszálnak de **azonos földhasználati típusra**

Living Lab (LL)	Objectives	Land-use types	Application
LL1	Objective A	Land-use A	Local context 1
LL2	Objective B	Land-use A	Local context 2
LL3	Objective C	Land-use A	Local context 1, 2
LL4	Objective A Objective B	Land-use A	Local needs 2
LL5	Objective C	Land-use A	Local context 1

Világosan meghatározni a mozgatórugókat
Kiemelni, hogy mi köti össze a konzorciumi tagokat és mi a pályázat célja.

Túl általános pályázatok

Ne nyújtson be olyan pályázatot, ami nem jelöli meg a fókuszterületeket, a talaj missziós célkitűzéseket és a földhasználati típusokat.

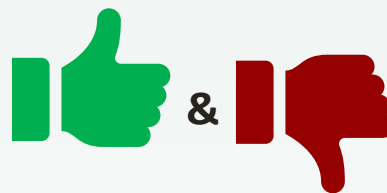
Részletezni kell, hogyan koordinálják majd a living labon belül a tevékenységeket

A legújabb kutatásokra alapozva részletezni, hogy a közös tervezés, alkotás, megvalósítás miként működik majd.

Gyenge kapcsolódás a talajmissziós célkitűzésekhez és nem elég erős fókuszáltság

Ne mindegyik talajmissziós célkitűzéshez kapcsolódjon, hanem speciális célkitűzéseket azonosítson, a relevancia és a fókuszáltság biztosítása érdekében.

A megfelelő konzorciumi partnerek kiválasztása

A partnereket az alapján érdemes kiválasztani, hogy specifikus living lab kérdésekben mennyire kompetensek.

Az érintettek szerepe nem világos

Kerüljék el az érintettek és konzorciumi partnerek túl általános leírását annak érdekében, hogy a szerepek explicit módon meghatározottak és világosak legyenek.

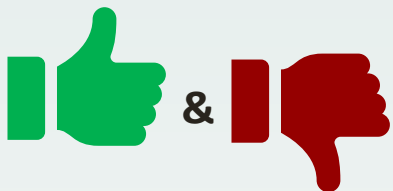
Az elvárt hatások meghatározása

Világosan határozzák meg az elvárt fejlődést és az alapállapotot, ezzel biztosítva, hogy az eredmények kézzelfoghatóak és mérhetőek legyenek.

Hiányzó hatások és eredmények

A kétértelműség elkerülése érdekében világosan külön kell választani a pályázatban az elvárt hatásokat és a kézzelfogható eredményeket

Világos és alátámasztott biogeográfiai régiók

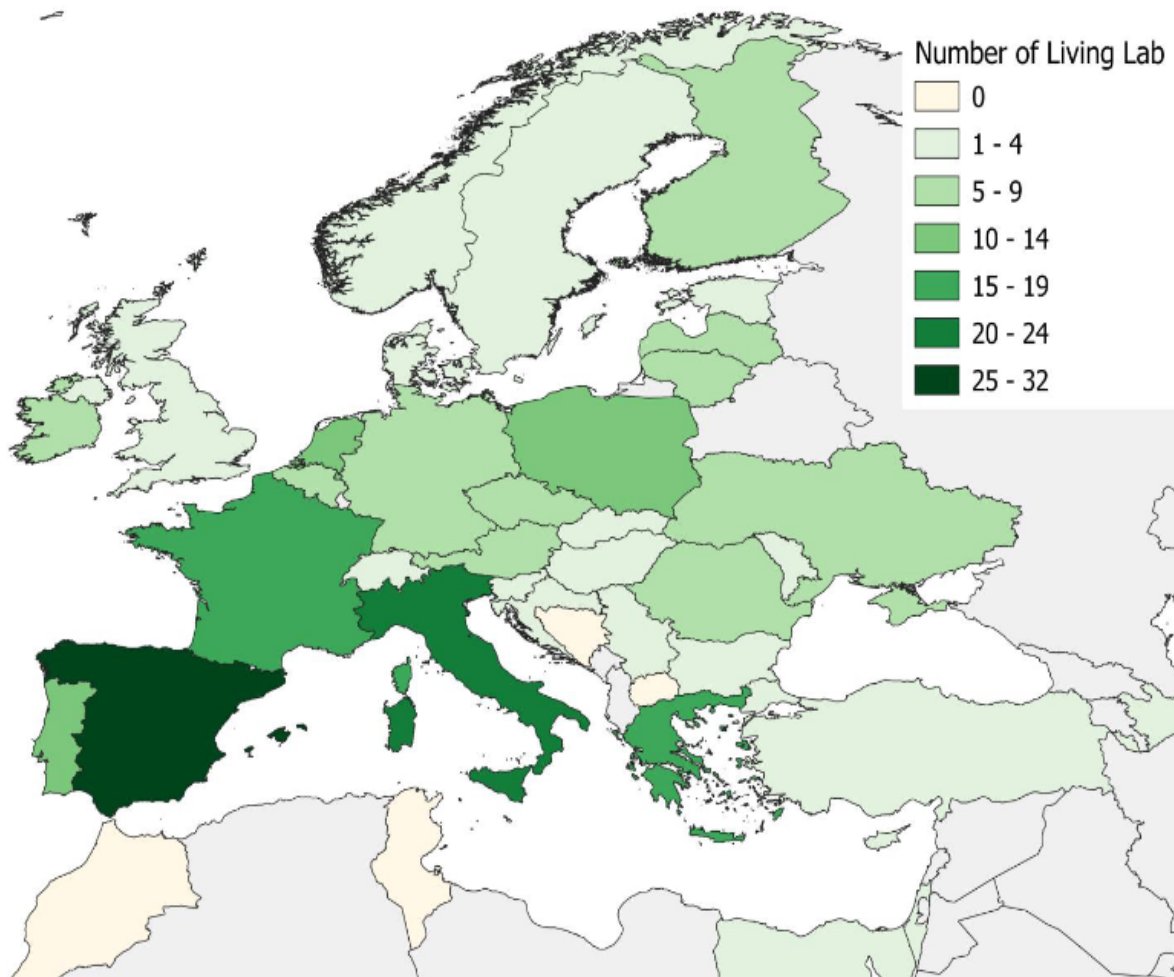
Bizonyosodjanak meg róla, hogy megfelelően indokolják a közös szempontokat a living labokon belül és hogy a régiók közötti koordináció megfelelően kialakított legyen.

Előzzük meg a régiókon indokolatlanul túlnyúló területválasztást
Minimalizáljuk a kívülálló területeket és egy távoli terület esetében magyarázzuk meg az irányítást és a közös alkotó tevékenységekbe történő bevonás módját.

Proposed LLs

Administrative boundaries: EuroGeographics and UN-FAO

	LLs (Proposed)	LLs (Retained)	LLs Cross-border (Retained)
01-08 (bottom-up topic)	177	20	2
01-09 (carbon farming topic)	43	5	1
TOTAL	220	25	3

LLs proposed in 25 MS

no LU – MT

▼ HU – SK – CY – HR

▲ ES – IT - EL

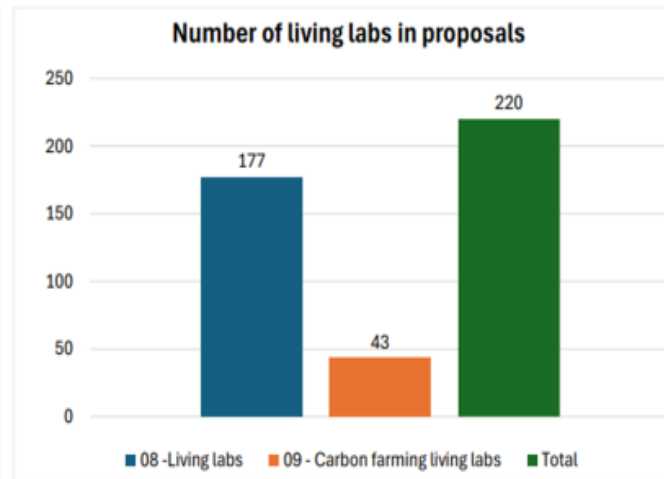
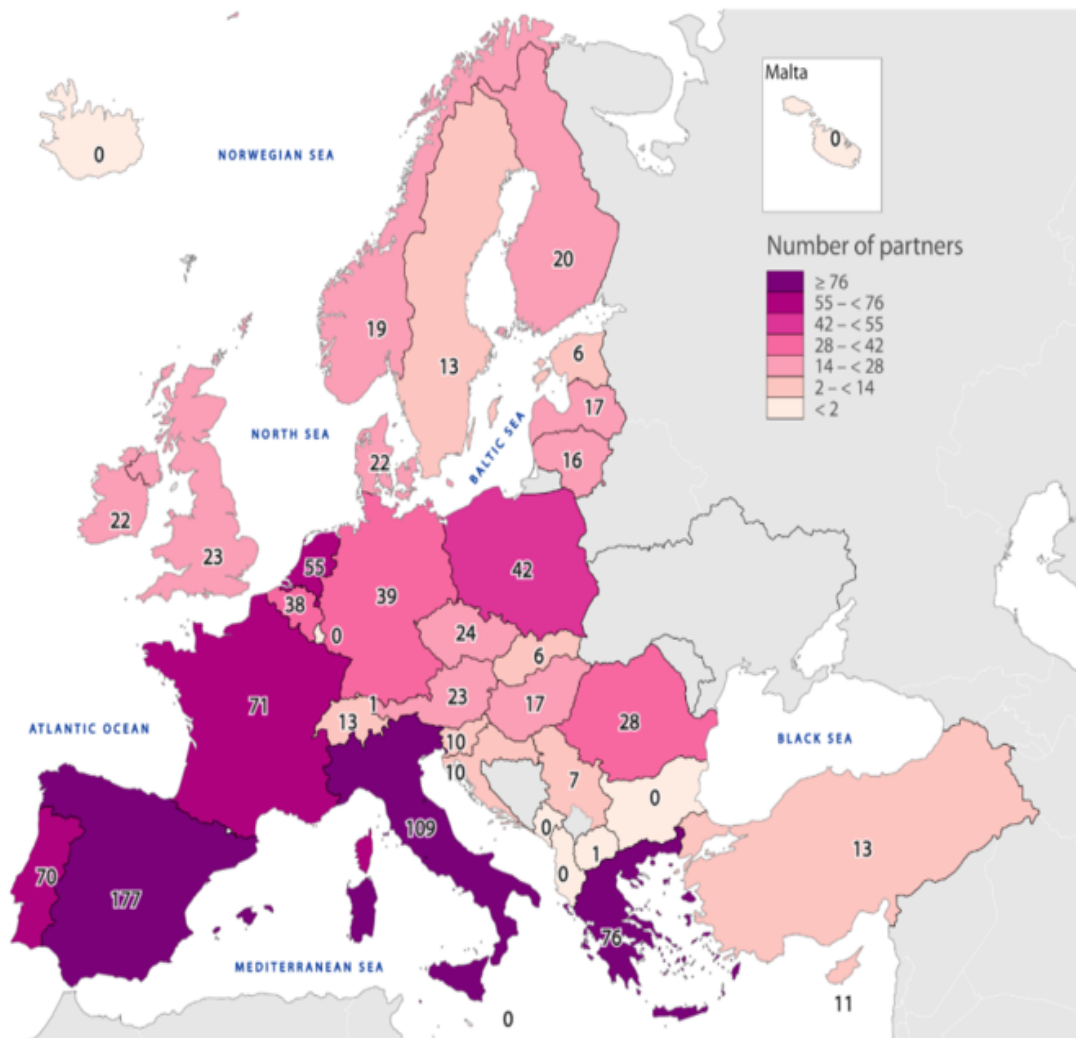
13 cross-border

23 LLs in 7 AC (UA – TR – IL – NO)

6 LLs in 5 TC

2 LLs in a Non Defined country

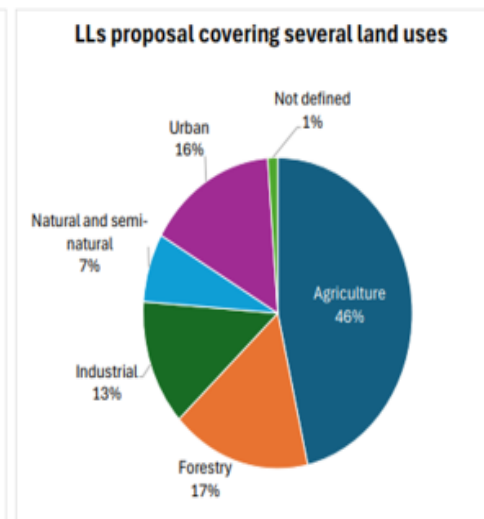
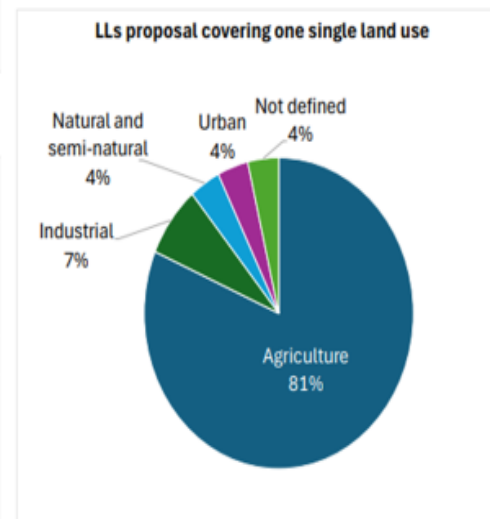
A 2023. évi Living lab felhívásokra beadott pályázatok

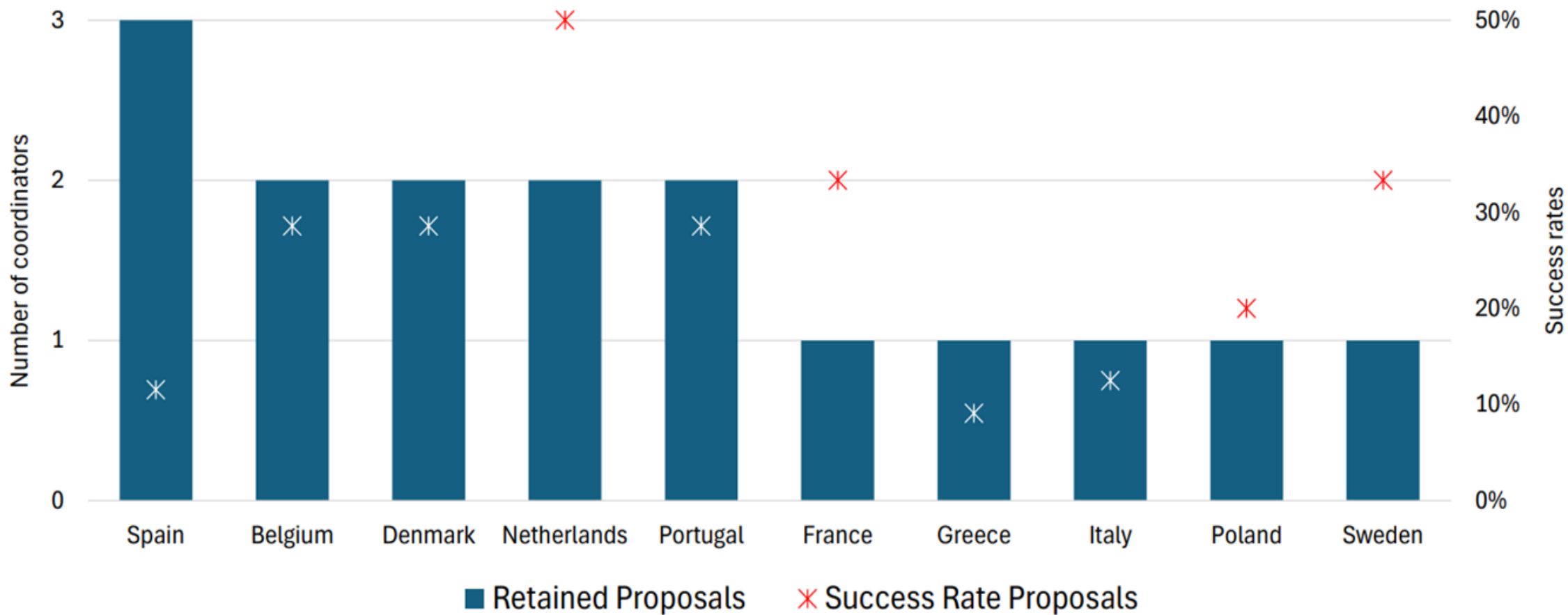
Average number of living labs /proposal
5

70% use FSTP

Average duration
51 months

Number of coordinators in retained proposals and success rates by country

Living Labok földhasználati típusonként

Mezőgazdasági
Living labok

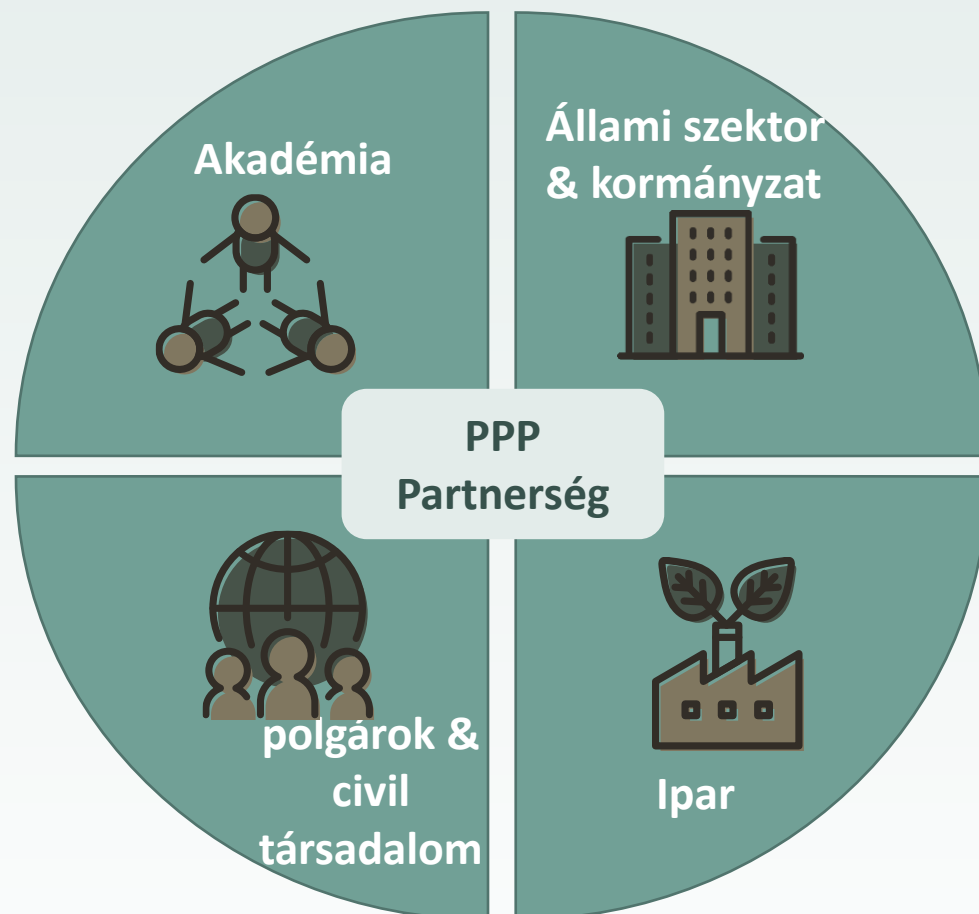
Erdészeti Living
labok

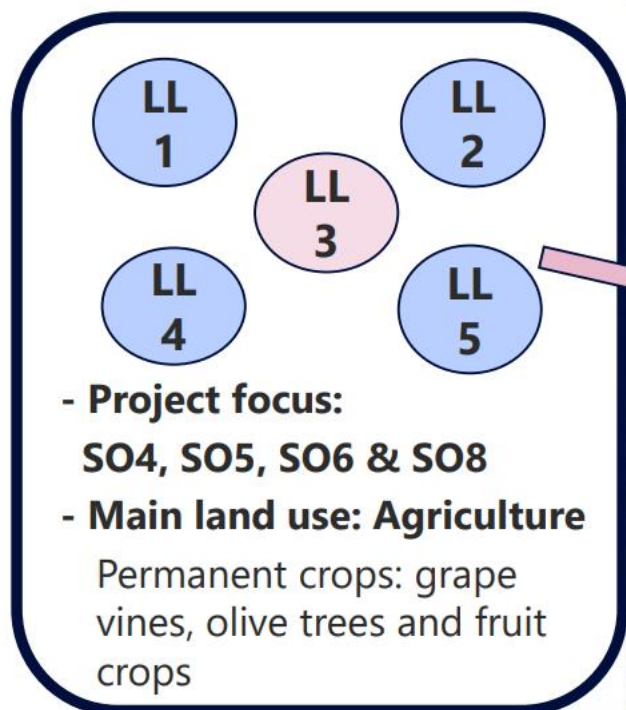
Városi Living
labok

Ipari Living labok

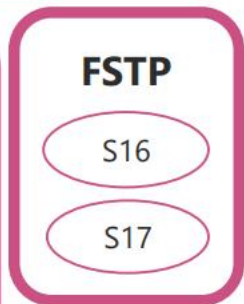

LL in Mediterranean region

Support from project partners outside the LL on: governance, business models, solutions transferability, monitoring, communication, and engagement

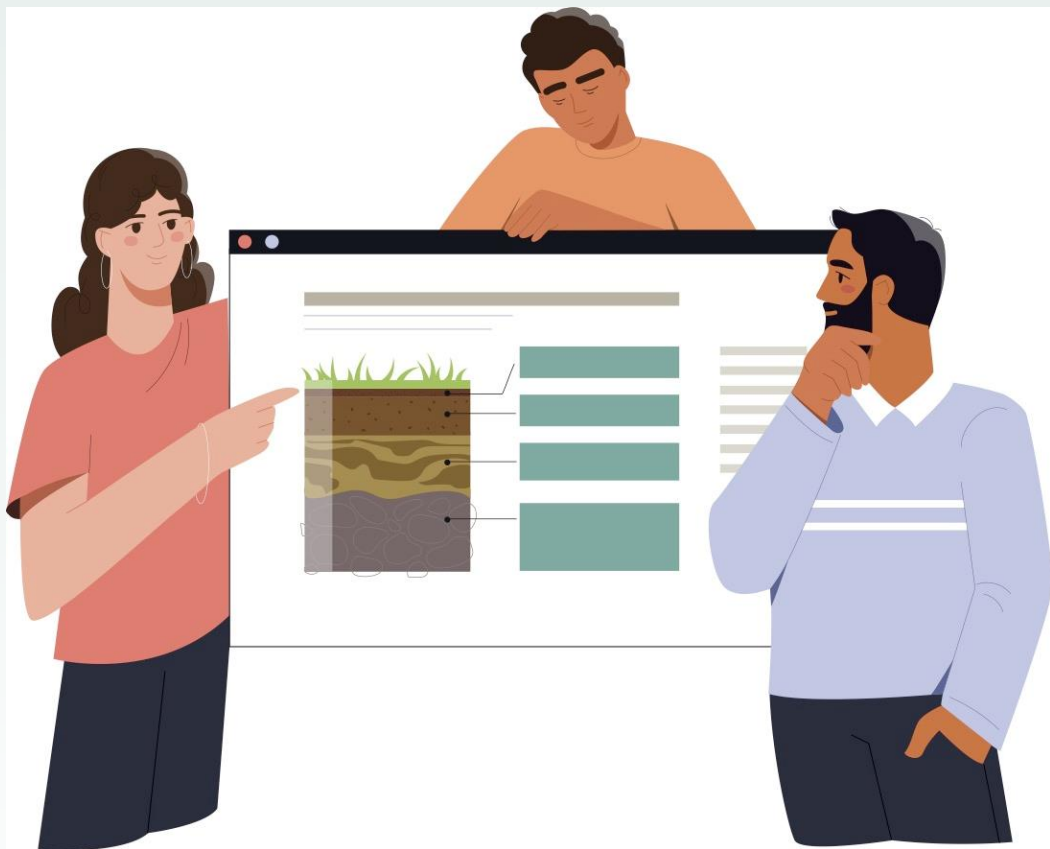
Soil health solutions:
 Practices to aide organic matter integration; compost, biochar hydrofilters.

Soil health challenges:

- Steep slopes: erosion
- Conventional ag: pollution
- Water scarcity: desertification

Project duration: 54 months

Jó gyakorlatok

Mezőgazdasági LL: Discovery Center

Erdészeti LL: FIRE-RES

Ipari LL: Desira Living

Városi LL: Torino City Lab

Discovery Living Lab

Mezőgazdasági Living Lab

- A Discovery Center a Kárpát-medence környezeti adottságaira fókuszálva a **fenntartható talajgazdálkodás és a precíziós mezőgazdaság** vezető kutatóközpontja kíván lenni.
- A megoldandó kihívások egy része a szárazabb **precíziós termesztése, a vetésforgó és a kötött réti talajokhoz való alkalmazkodás.**
- Inkluzív megközelítésével bevonja a különböző érdekelt csoportokból származó felhasználókat, elősegítve a felhasználók közötti együttműködést és a kutatási ötleteket. A hangsúly a **jól meghatározott módszerek alkalmazásán van: talajmintavétel, térinformatikai szolgáltatások, talaj- és növényanalitika és távérzékelés.**

Hungary

FIRE-RES: Galicia Living Lab

Erdészeti Living Lab

- A Galicia Living Lab célja, hogy alkalmazza az integrált tűzkezelést (IFM), amely **az erdőtüzek ökológiai előnyeit kívánja kihasználni**, miközben minimalizálja a közösségekben, az infrastruktúrában és különösen a természeti erőforrásokban okozott károkat.
- Proaktív és innovatív stratégiák elfogadása az **erdőtüzekre való felkészülés, megelőzés és oltás** alapján: észlelési és támogatási módszerek, a vidéki és helyi lakosság tájékoztatása, valamint a tűz és a tüzek utáni ökoszisztémák helyreállítása révén történő alkalmazkodás és helyreállítás.
- Ezeket a stratégiákat a **Galíciai Wildfire Innovations Közösség (CWI) 18 tagjának együttműködése** révén alakították ki.

Spain

Torino City Lab

Városi Living Lab

- A Torino City Lab valós laboratóriumként működik, amelynek célja, hogy **egyszerűsített feltételeket teremtsen azoknak a vállalatoknak, amelyek érdeklődnek a városi élet innovatív megoldásainak valós körülmények közötti tesztelésében.**
- Torino városa az **éghajlatváltozással kapcsolatos kísérletek és innováció kulcsfontosságú központja** lesz. Gyakorlati kísérleteket végeznek, amelyek az ökológiai és digitális átalakulásokat célozzák, és megerősítik az intelligens életvitel és a természet által ihletett megoldások úttörő nyitott laboratóriumát.
- Ezt Torinó város illetékes osztályainak és partnereinek bevonásával valósítják meg az érdeklődésre számot tartó felhasználási esetek azonosítása és meghatározása érdekében.

Desira Living: AgrOnov Living Lab

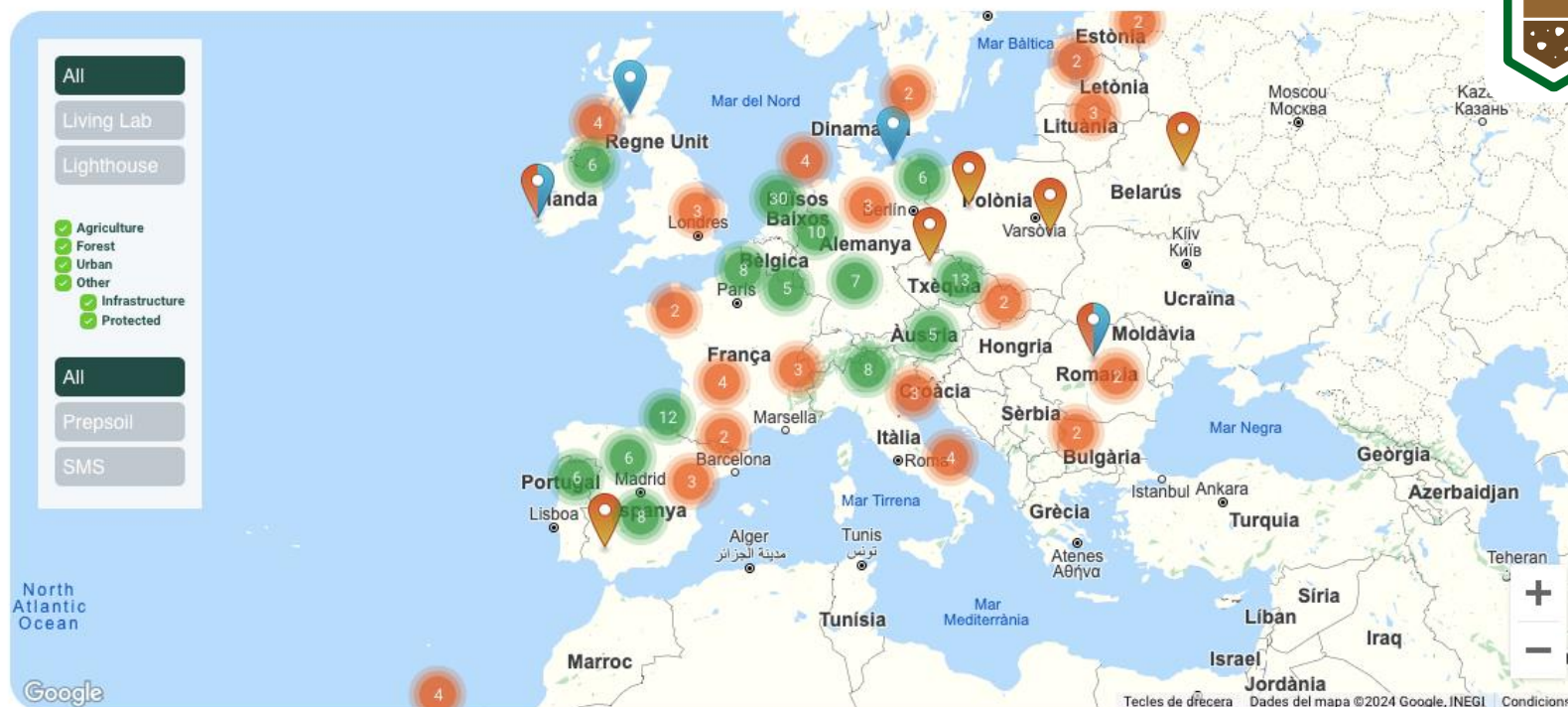

Ipari Living Lab

- Az AgrOnov Living lab „Agroökológiai átmenet Burgundia-Franche-Comtéban” célja, hogy hozzájáruljon és **támogassa a digitális mezőgazdaságot és az agroökológiai átmenetet**, válaszul a régió népességének elöregedésére és a hozzáadott érték jelentős veszteségére az iparosodást követően egy fenntarthatóbb mezőgazdasági modellben.
- A megválaszolandó kihívások egy része a termékfeldolgozás megszűnése az agrár-élelmiszeriparban, a rendszerek interoperabilitása, a csatlakoztathatóság és a digitális eszközök.
- A helyi hatóságok (Dijon Metropole, Burgundy-Franche-Comté regionális tanács), digitális technológiai szolgáltatók, gazdálkodók és mezőgazdasági kamarák bevonásával.

<https://prepsoil.eu/living-labs-and-lighthouses/map>

Living Lab
 Lighthouse
 Living Lab and Lighthouse

A térképen feltüntetett living labok nem talajegészség témában működnek így nem is teljesítik feltétlenül az azokra vonatkozó kritériumokat

A 2024-es Living lab felhívások tematikus fókusza

Soil health (0101)

*HORIZON-MISS-2024-SOIL-01-01:
Co-creating solutions for soil health in
Living Labs*

Urban (0102)

*HORIZON-MISS-2024-SOIL-01-02:
Living Labs in urban areas for healthy
soils*

- Beadási határidő: **2024. október 8. 17:00:00** Brussels time;
- **Egyfordulós pályázat** a Funding & Tenders Portálon keresztüli benyújtás;
- **4-5 Living Lab egy pályázaton belül legalább 3 különböző tagországban vagy társult országban;**
- Research and Innovation Action: 100% finanszírozás bármely szereplő számára.

Soil health (0101)

HORIZON-MISS-2024-SOIL-01-01:

Co-creating solutions for soil health in Living Labs

- **36 M€ finanszírozás**
- **várhatóan 3 pályázatot támogatnak**

1. Elsivatagosodás csökkentése

2. A talaj szerves széntartalom megőrzése vagy növelése

3. A talajlezárás csökkentése és a városi talajok újrahasznosítása

4. A talajszennyezés csökkentése és a helyreállítás növelése

5. Az erózió megelőzése

6. A talajszerkezet javítása és a talaj biodiverzitás növelése

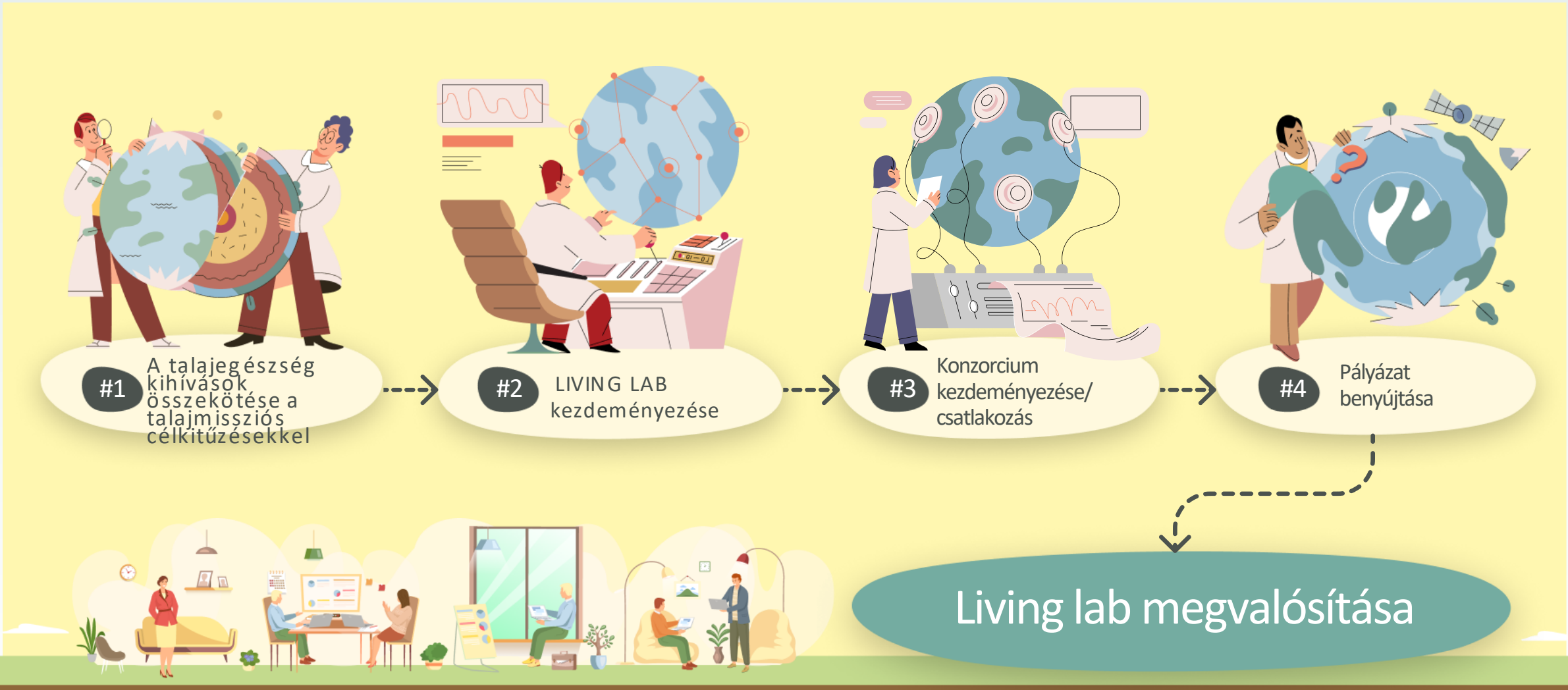
7. Az EU globális talajlábnyomának csökkentése

8. A talajról szóló ismeretek bővítése

Urban (0102)

HORIZON-MISS-2024-SOIL-01-02: *Living Labs in urban areas for healthy soils*

- **12 M€ finanszírozás**
- **várhatóan 1 pályázatot támogatnak**

Thank you for your
attention

Funded by
the European Union